

BOEKBESPREKING/ VERSCHENEN LITERATUUR

Door Dick Mol en Gerard Willemsen

ERDRINK, D.P. BOSSCHA, 1985: Osteokeratic Reindeer artefacts and a remarkable contraction technique. Proc. Kon. Ned. Akad. Wetensch. B 88 (1), 21-49.

In deze publicatie wordt een groot aantal artefacten van rendiergewei en rendierbeenderen beschreven en afgebeeld. De artefacten zijn afkomstig van verschillende plaatsen in Nederland en van een Duitse localiteit. De auteur geeft tevens een aantal suggesties voor de wijze waarop de artefacten gebruikt kunnen zijn.

HOOIJER, D.A., 1985: Plio/Pleistocene elephantid, equid and rhinocerotid remains from dredging operations at Linden and Maren-Kessel (Noord Brabant, The Netherlands). Lutra 28 (1), 31-38.

Plio/Pleistocene olifanten-, paarden- en neushoornresten, opgebaggerd te Linden en Maren-Kessel in Noord Brabant. Kiezen en botten van deze vindplaatsen bleken tot de volgende soorten te behoren: *Mammuthus meridionalis*, *Elephas namadicus*, *Equus bressanus*, *E. hemionus*, *Dicerorhinus jeanvireti* c.q. *etruscus* en *Coelodonta antiquitatis*.

SONDAAR, P.Y., DE BOER, P.L., SANGES, M., KOTSAKIS, T & D. ESU, 1984: First report on a paleolithic culture in Sardinia. In: WALDREN *et al.*: The Deya Conference of Prehistory, BAR International series 229, 21-47, pl. 1-7.

De eerste resultaten van de opgraving in Corbeddu Cave (Sardinië), waar het Utrechtse Instituut voor Aardwetenschappen al enkele jaren werkt. Behalve meer inzicht in de fauna-evolutie op Sardinië heeft de opgraving ook het inzicht opgeleverd dat de mens tijdens het Laat-Pleistoceen op het eiland aanwezig was (ca. 13.000 v.Chr.). In de grot werden bewerkte beenderen van het endemische hert *Megaceros cazioti* gevonden.

HOOIJER, D.A., 1985: A further note on the fossil Anglo-Dutch ass from the North Sea. Lutra 28 (1), 26-31.

Een aanvullende notitie over de Anglo-Nederlandse ezel van de Noordzee. De recente vondst van twee metapodia en een eerste phalanx van een fossiele ezel bij de Bruine Rug in de Noordzee vormt een aanvulling op de publicatie over twee metapodia van de Noordzee-ezel (HOOIJER, 1984). Het materiaal uit de Noordzee wordt nu beschouwd als behorende tot *Equus hydruntinus* REGALIA.

CAMERON, T.D.J., LABAN, C. & R.T.E. SCHÜTTENHELM, 1984: Kaartblad 52°N-02°E: Flemish Bight. Geologie van het Kwartair. Schaal 1: 250.000.

Dit kaartblad is het eerste van een serie die het Noordzeegebied zal omvatten. Het is tevens de eerste die door de Rijks Geologische Dienst en de British Geological Survey gezamenlijk wordt uitgegeven. Deze samenwerking tussen de beide diensten is een verheugend feit, dat alleen maar tot betere resultaten kan leiden. Het blad bestaat eigenlijk uit drie verschillende kaarten (Geologie van het Kwartair, Pre-kwartaire geologie en holocene en oppervlakesedimentenkaart). Deze zijn afzonderlijk verkrijgbaar. Voor W.P.Z.-leden zal vooral de kaart "Geologie van het Kwartair" interessant zijn, temeer daar dit kaartblad de Bruine Rug en omgeving beslaat. De kaart toont de onder de holocene bedekking dagzomende formaties. Naast de hoofdkart wordt echter nog veel meer informatie gegeven: Een viertal profielen, een schema van de correlaties tussen een aantal boorgaten, een kaart die de diepte van de basis van het Pleistoceen aangeeft en een waterdieptekaart.

Al met al is deze kaart voor wie de fossielen van de Bruine Rug bestudeert en meer over de geologische achtergronden wil weten een nuttige aanschaf. Overigens willen we voor geïnteresseerden nog even wijzen op het artikel van LABAN., C. *et al.*, 1984: Geologie van het Kwartair in de zuidelijke bocht van de Noordzee. Meded. Werkgr. Tert. Kwart. Geol. 21 (3), 139-154. In dit artikel wordt de geologie van het gebied wat uitgebreider beschreven.

De kaart is te bestellen bij de Rijks Geologische Dienst, Spaarne 17, Haarlem, Tel.: 023-319362.

ZAGWIJN, W.H., BEETS, D.J., BERG, M. van den, MONTFRANS, H.M. & P. van ROOIJEN, 1985: Atlas van Nederland, deel 13: Geologie. Uitgave van de Stichting Wetenschappelijke Atlas van Nederland en de Staatsuitgeverij.

De Atlas van Nederland wordt uitgegeven onder auspiciën van de Stichting Wetenschappelijke Atlas van Nederland en gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. De eerste editie van de Atlas is verschenen in de jaren 1963 tot 1977. In de tweede uitgave, gericht op een bredere kring van gebruikers, vormt de mens in Nederland het centrale thema. Dit omvat het in beeld brengen van de geleding en de ontwikkeling van de verschijnselen die verband houden met wonen, werken, verzorging, recreatie en communicatie binnen Nederland.

De Redactiecommissie Atlas van Nederland - die in samenwerking met het Bureau Wetenschappelijke Atlas van Nederland, de Topografische Dienst en het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf de tweede uitgave verzorgt - heeft gekozen voor een opzet in twintig delen. De delen van de Atlas vormen een samenhangend geheel. De auteurs stellen in overleg met de redactiecommissie de delen samen, terwijl tal van (overheids-) diensten en universiteiten medewerking verlenen bij het verschaffen van gegevens van statistische aard en overige resultaten van onderzoek.

Alle delen worden uitgevoerd in vierkleuren-druk. Elk deel heeft een omvang van 24 pagina's op het formaat 36 x 30,6 cm.

Deel 13, Geologie, heeft de volgende inhoud:

- 1 NEDERLAND EN DE AARDE
Geologie en haar toepassingen
Platentektoniek
Huidige plaatbegrenzingsen
- 2 DE OUDERE AFZETTINGEN
Carboon

Milieu in het Vroeg-Carboon
Milieu in het Laat-Carboon
Landschap in het Laat-Carboon
Inkoling
Steenkool
Vroeg-Perm
Aardgas
Laat-Perm
Zoutwinning
Trias en Vroeg-Jura
Aardwarmte
Midden-Jura, Laat-Jura en Vroeg-Krijt
Aardolie
Laat-Krijt
Kalksteen
Winning van Grondwater uit Kalksteen
Tertiair
Bruinkolen en andere delfstoffen

3 DE PLEISTOCENE AFZETTINGEN

Het eerste tijdvak van het Kwartair
De opvulling tot aan het Saalien
Elsterien
Zand, grind en water in kwartaire lagen
Saalien
Eemien
Weichselien
Pingoruïnes en dekzanden
Funderingen

4 DE HOLOCENE AFZETTINGEN

Het huidige geologische tijdvak
Winning van veen en klei

5 DE GEOLOGISCHE EN GEOMORFOLOGISCHE KAART

Geologie en reliëf
De basis van ons land
De ijstijden laten hun sporen na
De wind krijgt vrij spel
De kustvlakte: zand, klei en veen

Verder een verklarende woordenlijst, literatuur- en bronvermelding.

Een en ander is voorzien van 81 kleurenkaarten en tabellen, die zeer verhelderend werken.

Gezien het zeer specifieke karakter van dit deel ligt het in de bedoeling hieraan een aparte informatieve aankondiging te wijden, die door de Staatsuitgeverij aan de leden van de Werkgroep Pleistocene Zoogdieren zal worden toegezonden.

